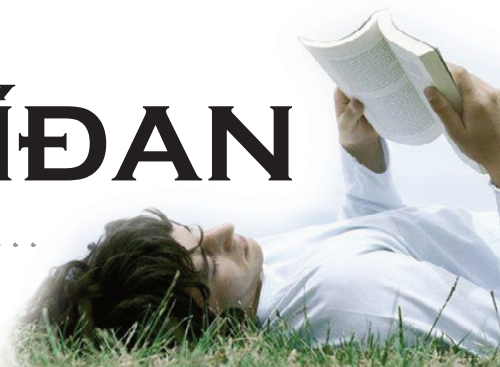

BÓKASÍÐAN

bókur, bókur, bókur...

Ritstjórn: Anna V. Ellingsgaard
anna@sosialurin.fo

Íslensk krimi – tá hon er best

Arnaldur Indriðason, *Mýrin*
Týtt: Kim Lembek, *Nordmosen*,
Forum, 2003

Íslenskar krimibøkur eru ikki millum tær, vit hoyra mest um. Og tað er spell, tí tær standa avgjort mál við betra endan innan hetta bókmentaslagið. Eitt dømi er henda, sum á donskum hevur heitið *Nordmosen*, og sum gjørdist ársins besta norðurlenska krimi í 2002.

Ein eldri maður verður funnin dripin í síni kjallaraibúð í Reykjavík. Í skrivaraborðinum hjá manninum finnur polititið eina mynd av grøvini hjá eini smágentu, sum doyði 4 ára gomul í 1968. Tað vísir seg, at gentan var úrslitið av eini neyðtøku, og at myrði maðurin var pápin. Hann varð ongantið dømdur fyri neyðtøkuna, men hevði hann kanska framt fleiri? Og hví doyði tann litla gentan?

Myndin førir detektivarnar Erlendur Sveinsson og Sigurdur Óli aftur til ein ræðuligan familjusorgarleik í eini døkkari fortíð og til ymisk lög í íslenska samfelagnum. Fyri Erlendur tykist tað sum, at málið verður ímyndin av lívsins óndskapi, sum ótálmaður breiðir seg, og har tað ónda vinnur á tí góða. Hann verður púra bitin av málinum og gloymir næstan, hvussu tað er at liva eitt vanligt liv.

Umframt at vera óvanliga spennandi og óhugnalig er *Nordmosen* ein framúr góð lýsing av litla íslenska samfelagnum, har alt ikki er, sum tað sær út til at vera.

Ummæli:

Vinkonuslatur

Michael Laudrups tænder er avgjort ein erlig bók – men tað er so eisini tað einasta góða við henni

Camilla Stockman/Maise Njor,
Michael Laudrups tænder – en korrespondence,
Gyldendal 2005

Ingrid Bjarnastein

Camilla Stockman og Maise Njor eru báðar journalistar. Camilla er redaktørur á “I byen” á Politiken, og Maise arbeiðir sum journalistur á kvinnublaðnum, Eurowoman.

Tær høvdu ongantið hitst og kendust so at siga ikki, men fyrst í 2003 byrjaðu tær báðar at skriva teldupostar til hvørja aðra. Og hetta samskiðið vardi eitt heilt ár, áðrenn tær gjørdur av at møtast fyri fyrstu ferð. Teldusamskiðið teirra millum varð fyrr í ár útgivið sum bók við heitinum *Michael Laudrups tænder – en korrespondence*.

Bókin er eisini bygd sum eitt langt teldupostsamskifti, og hetta ger, at hon er løtt at lesa og ikki nýttist at verða býtt upp í kapitlar.

Hygg, hvussu kendar vit eru!

Sjálvt um hugskotið handan bókina kann tykjast fint, so er tað eithvørt keðiligt yvir henni. Hon fellur á ein hátt í chick-lit sjangruna, men so allíkavæl ikki. Men tey berandi evnini í bókini eru mannfólk, kærleiki, børn og arbeiði/karriera. Eitt slag av Bridget Jones, Sushi for begyndere og Shopaholic í teldupostformi.

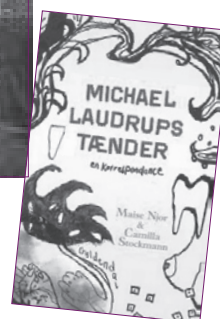
Tá bókini byrjar, er Camilla júst flutt saman við sjeikinum hjá sær, Janus, meðan Maise hálvum er á veg á føðideildina at føða triðja barnið hjá sær og manninum.

Bókin er erlig, og fyri tað ikki skal verða heilt lygn, so er tað eisini tað einasta góða við henni.

Meðan lisið verður, fær man eina fatan av, at bara tí hesar báðar kvinnurnar eru “semi-kendar”, so halda tær

Camilla Stockmann
og Maise Njor
vinna neyvan nakra
bókmentavirðisløn
við Michael
Laudrups Tænder

seg kunna skriva eina bók. Og royndin virkar uppafur meira hálvhjartað, tí íggjøgnum teldupostarnar, Maise sendir til Camilla, fær lesarin at vita, at hon í roynd og veru er í ferð við at skriva eina “veruliga” skaldsøgu. Tí kann *Michael Laudrups Tænder* næstan virka sum ein “mangul-uppá-betri” bók, tí eftir øllum at døma gongur tað ikki sooo væl at skriva hina bókina.

Hetta við at vera “hálv-kendis” í Danmark skínur ofta íggjøgnum í bókini, har man bara fær varhuga av, at talan er um eina rúgvu av “name-dropping” og “hygg-hvussu-kend-eg-eri-tí-eg-kenni-Thøger-Seidenfaden (blaðstjórin á Politiken)” – ella onkran annan kendan, ella tí onnur av teimum hevur verið VIP gestur ella backstage til eina konsert.

Stuttligt íkast

Av tí at bókini fær undirheitið “en korrespondence” – eitt samskifti -, kann tað til tíðir saktans rættvísgera tann “óseriøsa” tónan. Ikki tí. Tað verður ongantið lagt upp til, at hetta skal verða ein álvarsom bók. Tær ætla neyvan at vinna bókavirðislønina “De gyldne lauerbær” við bókini, og tað gera tær neyvan. Men bara hasi bæði litlu orðini, “eitt samskifti” ger, at tað er verri at taka bókina fyri tað, sum hon í veruleikanum helst er ætlað at verða tikin fyri: eitt stuttligt og livandi íkast í danska bókmentaheimin. At sleppa at hyggja og fylgja eitt lítið sindur við í tí, sum gongur fyri seg í heilanum og heiminum hjá Maise og Camilla. So leingi talan ikki er fiktið, kann hetta bert verða áhugavert fyri lesaran, um hann

veruliga er áhugaður í tí, sum teir báðir journalistarnir hugsa, halda og gera. Annars verður bókin so at siga bara til eitt marrulanget og innihaldsleyst samskifti.

Tvær lættisoppastjórnur

Sjálvt um bókini ikki er nakað slóðbrótandi meistaraverk, skal ongin ivi vera um, at hon eisini er stuttlig – í stóðum! Hon er stuttlig, tí hesar báðar kvinnurnar eru erligar og siga sína meininguttan at vera bangnar fyri at stoyta nakran. Og tað er jú altíð gott, tí tá fyrivarni skal takast fyri Per og Pól, kann tað skjótt gerast ópersónligt og keðiligt. Her skal tó eisini verða sagt, at hevur tú lisið 50 síður av bókini, so missir tú ikki nógv við ikki at lesa restina. Tí hon heldur fram í sama tónalagi.

Um bókini skal lýsast við einum orði, so er helst onki meira passandi enn bert at siga: Vinkonuslatur. Tí tað er tað jú, um ein hugsar um tað. Í botn og grund bara vinkonuslatur. Her kann so eisini leggjast afturat, at um vit høvdu eina stjórnskípan her á Bókasiðuni, so hevði *Michael Laudrups tænder* fingið tvær útav fimm stjörnum frá ummælaranum.

Men also, ein góð bók til kvinnuna, ið vil hava eitt sindur av lættisoppalesnaði blandað við speisemi, sjálvviroi og didduprát.

Undtagelsen á altjóða metseljaralista

Danska skaldsøgan *Undtagelsen* eftir Christian Jungersen er júst heiðrað við einum plássi á altjóða listanum yvir metseljaranna metseljarar seinastu árin. Tað er amerikanska tíðaritið *Publishing Trends*, sum kunngerð listan yvir 15 teir mest týðandi metseljararnar kring heimin.

Í tvey ár á rað hevur *Undtagelsen* verið at sæð á donskum metseljaralistum. Bókin er seld í meir enn 100.000 eintøkum í Danmark og er harumframt seld til útgávu í 12 øðrum londum.

Undtagelsen tekur støði í eini hending á donsku kunn-ingarstovuni um fólkadráp, har tvey av starvsfólkunum ein dagin fáa teldupostar við deyðshóttanum. Ótti og ræðsla breiða seg á skrivstovuni, og spakuliga byrjar avdúkingin av einum díki av ráðagerðum, happing og óndskapi.

Metseljaranna metseljarar:

1. Dan Brown, *The Da Vinci Code*
2. Dan Brown, *Angels & Demons*
3. Paulo Coelho, *The Zahir*
4. Dan Brown, *Digital Fortress*
5. Gabriel Garcia Marquez, *Memories of My Melancholy Whores*
6. Dan Brown, *Deception Point*
7. Carlos Ruiz Zafon, *The Shadow of the Wind*
8. J.K. Rowling, *Harry Potter (1-6)*
9. John Grisham, *The Broker*
10. Caldwell/Thomason, *The Rule of Four*
11. Michel de Cervantes, *Don Quixote de la Mancha*
12. Christian Jungersen, *The Exception*
13. Wilbur Smith, *The Triumph of the Sun*
14. Francois Lelord, *Hector's Journey*
15. Sidney Sheldon, *Are you Afraid of the Dark?*

Kelda: *Publishing Trends*

Christian Jungersen

Eg ynski mær bøkur til jóla

Føroyaprent